

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 40 L — b.
Negyed évre 20 L — b.
Egy óra . . 7 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Hird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Kelet újabb háboru előtt.

Törökországban újra háborus hangulat uralkodik. A keleti kérdést leginkább Anglia bolygatja, mert attól tart, hogy elveszti keleti piacát, ami a tengeren uralkodó Angliának hihetetlen károkat jelent, sőt európai hegemoniáját is veszélyeztetné.

A lausannei konferencia eredményével sem Anglia, sem Törökország nincsenek megelégedve. A török kormány, hír szerint, jegyzéket intézett a szövetségesekhez, hogy hívjanak össze értekezletet, amely a lausannei konferencia munkáját kiegészítené. A jegyzék szerint, ha a szövetségesek nem hívják össze a kiegészítő konferenciát, a háboru elkerülhetetlen.

A Morning Post értesülése szerint Curzon lord csak három kérdésben hajlandó tárgyalni a törökökkel. Először is a Görögország részéről Törökországnak fizetendő jóvátételről, másodsor a külföldieknek nyújtandó biztosítékról és harmadszor a lausannei területi rendelkezésekről.

Előreláthatólag az lesz az ütköző pont, hogy Anglia nem járul hozzá, hogy Törökország akár Karakacsot, akár Mezopotámiát megkapja, Curzon hallani sem akar arról, hogy a lausannei tervezet rendelkezéseit megváltoztassák.

A Daily Telegraph szerint a Keletről érkezett jelentések után megváltozott Londonban az az optimizmus, mely eddig az angol politikai köröket eltöltötte.

Világossá lett, hogy az angorai kormány a kormányban uralkodó szélsőséges nyomás alatt nemcsak csekély módosításokat akar, hanem valóságos ellenszereződést dolgozott ki, amely lényegesen eltér a Lausannében hozott határozatoktól.

A törökök végre határozott választ akarnak és rövid idő alatt új konferencia összehívását követelik. A lapok szerint az angol minisztertanács a napokban összeül, hogy az új helyzetben határozzon.

Azt óhajtják eldönteni a minisztertanácson, hogy vajjon az egységes front „látszatáért” érdemes-e Angliának továbbra is újabb áldozatokat hozni.

Konstantinápolyban zavargások vannak, melyek szorosan összefüggnek Anglia álláspontjával Törökországgal szemben. A franciák ellen is kiélesedett a török lakosság hangulata és nyílt felkelés van Konstantinápolyban, amely napról-napra jobban terjed.

A török nemzeti gazdasági kongresszust befejezték. A kongresszus paktumot fogadott el, melynek pontjai a következők:

1. A törökök barátai azoknak az országoknak, melyek nem kifejezetten ellenségei Törökországnak.
2. Törökország hivatalos nyelve török.
3. Törökország ellenez minden külföldi monopoliomot és végül
4. Törökország a törökök.

Németország megszakítja a diplomáciai viszonyt Franciaországgal és Belgiummal.

Berlini politikai körökben tegnap az a hír terjedt el, hogy Cuno kancellár be fogja jelenteni, hogy Franciaország és Belgium megdöntötték a versaillesi békeszerződést s ezért felhatalmazást fog kérni a népképviselőtől arra, hogy Franciaországgal és Belgiummal a diplomáciai viszonyt teljesen szakítsa meg.

Rendezik a hadikárokat és hadikölcsönöket.

Külön hadikár-bizottság Erdély részére. — A hadikölcsönöket 25 százalékos arányban rendezik?

Az alkotmányozó-bizottság üléseinek során ismét előkerült a hadikárok és a hadikölcsönök ügye, amelyek rendezésére a pénzügyminiszter egyelőre háromszáz millió leut irányzott elő. Összeállították a határrendező főbizottságot, amely Balanescu, volt belügyi államtitkár vezetésével megkezdte működését.

A bizottság egyelőre úgy döntött, hogy a régi királyságbeli hadikárosultak közül azok, akiknek a veszteségeit már elismerték, kivétel nélkül, teljes egészében kártérítést kapnak.

Az erdélyi hadikárosultak ügyében valószínűleg külön bizottságot állítanak fel Kolozsváron, amely a kolozsvári ítélőtábla elnökének vezetése alatt fog működni.

A hadikölcsönökre

vonatkozólag szintén folynak a tárgyalások és amint Bukarestből jelentik, szintén kedvező mederbe haladnak. A tárgyalások alapjául azt a kötelezettséget veszik, amelyet Románia a volt osztrák-magyar monarchia tartozásaiból magára vállalt. Románia 25 százalékos vállalt ezekből az adósságokból és valószínűleg ez a százalékszám fogja képviselni a tárgyalások alapját.

Főlegesen hangsúlyoznunk, hogy a hadikölcsönök beváltása nagyon fontos és mielőbb kívánatos volna, mert rengeteg kis egzisztenciának a vagyona fekszik benne, sőt, mint köztudomásu, az árvaszékek az árvák pénzét is hadikölcsönökbe fektették és így sok ezer árva és özvegy érdeke a kölcsönök mielőbbi rendezése.

Határkiigazítás a Dráva-vonalon.

A magyar-szerb határmegállapító-bizottság Nagykanizsára érkezett és itt folytatja a Dráva folyónál a határkiigazító munkálatokat. Hír szerint a bizottság elutazása előtt tartott ülésen úgy határozott, hogy Zákánynál a Dráván két szigetet Magyarországnak ítél vissza. Ugyancsak határkiigazítást eszközöl a Zdala-pataknál, Somogyudvarhelytől végig a Dráváig egy harmincöt méteres sávot adott vissza a bizottság Cree angol ezredes indítványára. Itt ugyanis a szerb bizottsági tagok merev magatartása miatt csupán egy kétméteres sávról volt szó. A magyar-szerb határmegállapító-bizottság ezzel a Dráva-szakaszon egészen Baresig befejezte működését és Nagykanizsáról rövid szabadság után Szegedre teszi át székhelyét, ahol a Körös-folyó mentén fog határkiigazítást eszközölni.

A megszüntetett székelyföldi bíróságok.

Emlékezetes a Consiliul Dirigentnek az a nagy felháborodást keltett rendelkezése, amellyel a kézdivásárhelyi és csikszeredai törvényszékek, valamint több székelyföldi járásbíróság működését megszüntette. Értesülésünk szerint a kormány most ezt a káros baklövését jóvá akarja tenni azzal, hogy a megszüntetett bíróságokat ismét működésbe helyezi. A tárgyalások ezirányban már megindultak és remélhető, hogy a székelyföldi jogkereső feleknek nem kell már sokáig messze fekvő bíróságokhoz zarándokolniuk az igazságért.

Florescu igazságügyminiszter ebben az ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Consiliul Dirigent által annak idején megszüntetett székelyföldi bíróságok rövidesen, talán még e hó folyamán ismét megkezdik működésüket. Ezzel függ szorosan össze az esküre jelentkezett magyar bírának és igazságügyi tisztviselőknak a sorsa is, mert ha ezek a bíróságok megkezdik működésüket, itt az esküre jelentkezett tisztviselők egy része elhelyezést fog találni.

mán ismét megkezdik működésüket. Ezzel függ szorosan össze az esküre jelentkezett magyar bírának és igazságügyi tisztviselőknak a sorsa is, mert ha ezek a bíróságok megkezdik működésüket, itt az esküre jelentkezett tisztviselők egy része elhelyezést fog találni.

Gazdasági iroda értesítései.

(Kézdivásárhely, Szala-utca 2. Telefonszám 19.)

A gyümölcsfák tisztítására az Erdélyi Gazda: „Veszélyben Erdély híres gyümölcs termesztése” címen a következőket írja:

„Általános a panasz, hogy Erdély gyümölcstermelése az utóbbi időben rendkívül hanyatlást szenvedett. Gyümölcsünk nagy része alakatlan, férges és rothadás következtében termésünk nagy része érés előtt le hull. A vértetű almafa állományunkat nagy mértékben megtámadta és a legtöbbet termő almafák idő előtti pusztulásnak néznek elebe.

Ma úgy mondjuk, hogy a gyümölcstermelők a hosszú háborus periódus alatt elfelejtették a védekezés szükségességét és csak a nagy anyagi károk figyelmeztetik újra, hogy baj van a gyümölcsösök körül. Erdélyi kötelességének tartja tehát a Gazdasági Egyesület, hogy ezirányban újabb felkeltse a gyümölcstermelők figyelmét arra, hogy késedelem nélkül vegyék újra fel a védekezési munkálatokat a temetelenül elszaporodott rovarkártevők, valamint gombabetegségek ellen.

Igen fontos épen most télvíz idején lombtalan állapotban a gyümölcsösök ápolása. Minden kerttulajdonos emlékszik régebbi időkből a gyümölcsfakarbolineum jótékony hatására. Legfontosabb teendőink a gyümölcsfakarbolineummal való permetezést és törzsápolást minél előbb elvégezni, hogy a repedésekbe és az öreg kéreg alatt áttelelő legkülönbözőbb rovarok, álcák petéit, különösen a vértetű fészkeket elpusztítsuk.

E permetezés által nemcsak azt érjük el, hogy a rovarkártevők nagy részét elpusztítsuk, hanem a fatörzsek mohabevonata is tönkre megy és a repedezett kéreg idővel újra kisimul és annál kevesebb alkalmat nyújt a rovarok letelepedésére.

Különösen a vértetű teljes kiirtására nem elegendő a gyümölcsfakarbolineummal való téli permetezés, hanem feltétlenül szükséges, hogy a permetezés befejezése után az almafákon mutatkozó sebhelyeket, metszési felületeket kátránnyal bevonjuk. E célra használható kátrányszítmény van forgalomban Almola néven, ugyisint gyümölcsfakarbolineum is kapható megint Enda-Chinoin néven, mely készítményeket az Erdélyi Gazdasági Egyesülettel együtt működő Hann és Tsa cég Kolozsvár székhellyel hoz forgalomba.

Felhívjuk a t. Gazdaközönség figyelmét arra, hogy Egyesületünk nemcsak a gyümölcsösökben, hanem egyéb kultur növényeken is pusztító kártevők ellen való védekezésre bővebb felvilágosítással szolgál. A növényvédelmi szerke most vannak utban és amint megérkeznek és elvámoltatnak, a gazdaközönségnek tudomására fogjuk hozni.

Aki ezen felsorolt anyagokból rendelni akar, szíveskedjék azt mielőbb irodámba bejelenteni, hogy azonnal intézkedhessünk.

A Kézdivásárhelyi Gazdasági Egyesület választmánya f. hó 22-én fog gyűlést tartani d. e. 11 órakor a kaszinóban, mely elő fogja készíteni a körülbelül ápril. 3 án tartandó rendes közgyűlés tárgysorozatát.

Husvét harmadnapjára azért terveztük a gyűlést, mert akkor minden gazda rá fog érni, hogy a sok tennivalót nyugodtan letárgyalhassuk.

Minden gazdatárs ott legyen, mert életbevágó, hasznos dolgokat fogunk ott letárgyalni.

Molnár Kálmán,
a. v. elnök.

Nagy Károly,
elnök.

HIREK

Szombat, márc. 10.

— **A kézdi ref. egyházközség presbiterei.** Az elmúlt vasárnap volt a ref. egyházközségnél a presbiteri választás. Az eltávozottak és elhaltak helyébe választottak 9 presbitert. E szerint a presbitérium mai névsora a következőképpen néz ki a régiekkel és ujakkal:

1925-ik évig:

Bothár L. Vilmos (uj), dr. I. Diénes Ödön (uj), Jancsó I. Mihály, Lázár János ifj., dr. Nagy E. Pál, Rác János adófőtiszt, Szabó József mészáros, Szöcs Károly sörgy., Tóth Ede birt., Török Samu ifj. sörgy.

1928-ig:

Balázs Márton polg. isk. ig., Benkő Sándor jbiró, Czirmay Árpád ig. tan., Dézsi Dániel keresk., Horváth Lajos főjegyző (uj), Mágori Mózes birt., Nagy János birt., Szöcs Tivadar korcsm. (uj), Cs. Szöcs József korcsm., Szöcs Károly szeszgy. (uj.)

1931-ig:

Csiszár Dénes, Gyöngyössy István dr., Jancsó F. Lajos keresk., Kovács Mátyás csizm., dr. Molnár Dénes, Molnár Kálmán, Nagy Béla mész., Szöcs Bálint szeszgy., dr. Tóth József, Turócy Dénes korcsm.

1934-ig:

Dézsi Ferenc timár, Dézsi Ferenc szijgy, Imreh Samu dr. (uj), Jancsó János csizm. (uj), Kovács István mész., Máthé Mihály mész. (uj), Megyaszi Gábor csizm., Nagy S. Pál keresk., Paál Mihály timár (uj), Szöcs Mihály mész., Zajzon Sándor

Örökös tagok:

Id. Csiszár József birt., Kiss Károly tanár, dr. Török Andor, Turócy László, Nagy Károly tb. főgondnok.

Ezenkívül még a képviselőtestület megritkult sorait is kiegészítették a vasárnapi választások alkalmával.

— **A román tanfolyam.** A következő sorok közlését kéri: A román-nyelvű tanfolyamon résztvenni akarók, kezdők, hétfőn délután 5 órakor a „Casa Culturala” főtéri helyiségében annyiival inkább megjelenni sziveskedjenek, mert elmaradásuk miatt a tanterv változást nem szenvedhet. Tankönyv nem szükséges, egy-egy füzet azonban okvetlen beszerezendő.

— **Rendezik a munkaszüneteket.** A munkatügyi törvénykönyv a munkaszünetről a következőleg rendelkezik: Minden ipari vagy kereskedelmi vállalat köteles az alkalmazottaknak hetenként 24 órai pihenőt adni — még pedig rendszerint vasárnap. A pihenő egyfolytában adandó és legkésőbb reggel 6 órától kezdődik. A vasárnapokon kívül még a következő ünnepnapokat kötelesek adni: Újév (január 14.), január 19. (Vízkereszt), román husvét két napja, május 6. (Szt. György), május 25. (nemzeti ünnep), nov. 8. (Szent Demeter), a román karácsony két napja, végül a hősök napja.

Nyitva maradnak vasárnap és ünnepeken is déli 12 óráig az élelmiszerüzletek (mészárszékek, tejcsarnokok, pékek stb.) borbélyüzletek, fürdők. Vasárnap és ünnepeken is egész nap nyitva tartandók: Szállodák, kávéházak, cukrászdák, bodegák, vendéglők, ujságárudák, trafikok (egyes esetekben), kórházak és hasonló intézetek, közterek, muzeumok, színházak, mozik, — szórakozó helyek, gáz- és vízszolgáltatató és villamos vállalatok, szállító vállalatok, továbbá a romlás veszélyének kitett árukat feldolgozó iparok, végül a fényképészeti és virágárus üzletek.

— **Sofför-tanfolyam.** A tavalyi siker után Kuhn Andor sofför-tanfolyamot nyit kellő számú jelentkezés esetén. Az elméleti oktatás április elején kezdődik. Jelentkezni lehet a régi posta épületben, Száva Dávid kereskedése fölött, II. emelet.

— **Három havi fogház egy órnagy kabátjéért.** Március 1., 2. és 3-án tartotta a dési katonai sorozó-bizottság Magyarlápón a községi házában az évi szokásos sorozásokat, amikor is a sorozó-bizottság külön terméből Tuns János petőréti földmives a délutáni órákban oda behatolva, dr. Cojan Vasile katonai orvos-órnagy téli utazó kabátját ellopta a zsákmányával, mint aki jól végezte a dolgát, közsébe hazament. A szolgálatot teljesítő csendőrnök sikerült a tettest a kabáttal együtt elfognia. Tuns a kabátot jelzéseitől és selyem bélésétől már meg is fosztotta. Az órnagy kérelmére és az ügyészégi megbízott indítványa alapján a magyarlápósi járásbírósa vonta felelősségre Tunsot, kit dr. Kádár Ferenc járásbíró 3 havi fogházra ítelt el.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 792/1923.

Primaria orasului Targul-Sacuesc.

Hirdetmény.

A Pénzügyminisztérium és a Sft.-Gheorghe pénzügyigazgatóság rendelete folytán felhívtnak az összes adóhátérlekosok, hogy a fennálló adóhátérlekukat a városi adóhivatalnál 3 napon belül rendezzék, mert ellenkező esetben ellenük a végrehajtás fogantatosíttatni fog.

Targul-Sacuesc, la 7. Martie 1923.

Morvay,
primar.

No. 792/1922.

Primaria orasului Targul-Sacuesc.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a városi tanács f. évi február hó 19-én tartott ülésében a városi villamosmű üzemvezetőségének kérésére 1923. március 1. hatállyal a villamos egységeket a következőképpen állapította meg:

1. Az árammérővel fogyasztók részére Hw. óránként 88 bani.

2. Átalány árban fogyasztóknál ugyanily százalékos arányban.

A megállapított egység és úgy a világítási, mint az erőátviteli áramra is vonatkozik.

Ezen határozat ellen a hirdetmény megjelenésétől számított 15 napon belül a városi tanácsnál felebezés nyújtható be.

Targul-Sacuesc, la 1923. Februarie 1923.

Morvay,
primar.

Szám: 21/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó közhirre teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak 297/2. 1923. számú végzése következtében dr. Lukács Vilmos k. vásárhelyi ügyvéd általképv. Nagy Ödön bélafelelakos javára 7000 leu tőke s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt széna préselőgép, sodronypályadrót, szán, egy tehén és egy ló 13200 leu becsértékben elárvereztetnek.

Az árverés megtartására határidőül 1923. évi március hó 27. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Bélafele községébe és folytatólag Esztelnek községébe 1923. évi március hó 27. napjának d. u. 3 órája végrehajtást szenvedők lakására.

Árverezni szándékozók azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsértéken alul is el fognak adni.

Kelt Kézdivásárhelyen, 1923. márc. 9.

Molnár István,
bir. végrehajtó.

Árverezési hirdetés.

Ghelenta közbirtokosság tulajdonát képező 6060 kat. hold erdejének legeltetési joga és Ghelenta község tulajdonát képező 1500 kat. hold erdejének legeltetési joga 1923. évre Ghelenta községi házában árverésen 1923. év április 3-án délelőtt 9 órakor haszonbérbe adatik.

Ghelenta, 1923. február 8-án.

János Lajos,
közbirt. elnök.

Cseh Zoltán,
erdő-gazda.

Thiesz János,
k. f. birtó.

Néhai Császár Szöcs Dániel hagyatékát képező **belsőség** a rajta lévő épületekkel, valamint egy darab kert **: szabadkézből eladó. :**

— Értekezni lehet az örökösöknél. —

11 hold terjedelmű, csere **erdő**

a torjal részen, Torja községtől 4 kilométerre kihasználásra KIADÓ, vagy azonnal ELADÓ.

— Cim megtudható a kiadóhivatalban. —

Megérkeztek

Brassóból KERTÉSZ SZIDI kalap-szalonzójából a párisi és bécsi

női kalapujdonságok.

Megtekinthetők

Wertán István cégnél.

== Kornik-féle ==

kévekötoző arató-gép eladó.

Értekezni lehet: Bölönyi Mór, Felsőcsernáton.

== Elsőrendű ==

fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::

BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdéje
SZENTKATOLNA.

Az Uj-ut **lakóház**, mely áll 3 szoba, konyha, alatti 50 sz., kamara és mellékhelyiségekből és amelyhez tartozik egy kettő holdas kert, 120—130 drb. gyümölcsfával **azonnal eladó.** Értekezni lehet a tulajdonosnál.

Tenyésztojás eladó

Keresztezett liba 10 L., keresztezett bronzpulyka 7 L.
március 15-étől kezdve.

Damokos Dénesné, Alsócsernáton.

Suci Gheorghe

brassói szövet és posztó gyári raktárából egy nagy bizományi lerakat érkezett

GLIGOR ÉS LUKÁCS

kereskedőkhöz, a volt honvéd-laktanyával átellenben.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Semmivel sem drágább, mint Brassóban. Megérkezett nagyobb mennyiségű tavaszi szövet és posztó.

Ugyanitt fűszerárak, bőr, talp és suszter-szerszámokból dúsz raktár.

Eladó: 250—300 **érett trágya**, 400 **székér**, egy boglya jöminőségű, **hagyma**, **ökörnek való széna.** Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

ELADÓ egy új Schunda-féle pedálos CIMBALOM.

Cim a Könyvnyomda r.-t. üzletében megtudható.

Az

Erdélyi Bortermelőknél

a Kézdivásárhelyi Takarékpénztár alatti

— pincéjébe több vagon igen kítűnő —

BOR ÉRKEZETT.

Árak: 6.— 7.— 8.— és 9.— leu.

Eladó egy teljesen jó állapotban levő **félfődeles kocsi.** Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!

Ritka külföldi bélyegek páratlan választékban kaphatók a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében.

Sok pénzt takarít meg,

ha megkóstolja a

világosi özv. Grishaber Mórné Erdélyszerte ismert borpincéjéből

érkezett jó **boraimat.** Nagyban vételnél zamatu — 8 leu.

Házhoz vive literenként 10 leu.

Özv. Jancsó Ernőné

dohányáruda, Kézdivásárhely.

DEPNER-féle, teljesen jó karban levő fél hosszú **zongora** **ELADÓ.** Cim a kiadóban.

Keresek örök áron megvételre, haszonbérbe, esetleg részművelésre o-o

szántót vagy kaszálót,

lehetőleg a szentléleki határban. **Reményi Márton, Kézdiszentlélek**

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.